...K PRAHA PŘI... JALA AMNESTII.

Zpráva o udělení amnestie po...tickým vězňům českým způsobi... u nás všude radostné vzrušení. ...volané přirozené jediné sympa...iemi k těm, kteří jako vyhlédnuté oběti rakouského protičeského persekučního systému vytrpěli nezměrná muka duševní i fysická ...e vazbách vyšetřovacích, za nekonečných soudních přelíčení a v ...elách žalářních, a nikoliv nějakým pocitem vděčnosti k Habsburkovi, který tímto aktem mí...si zavázati národ k svým služ...ám. Ve zlých dnech, o jejichž ...íživosti si nemůžeme za hranicemi učiniti ani ponětí, prožily naše země radostí, sobeckou a ironickou, jež znamenala nové utužení sil.

Jaký byl vnější obraz Prahy při zvěsti o amnestii, o tom sdělují "Národní Listy" ve zprávě, již otiskujeme také i z toho důvodu, že z ní můžeme poněkud vytušiti dnešní obraz našeho drahého města a jí se vmysleti ke krajanům ve vlasti.

"Dojem zprávy o všeobecné amnestii v Praze náležel mezi ony, jež se nezapomínají," píší "Národní Listy". "Od zástupu shlukujícího se až do pozdních hodin večerních před budovou naší redakce až na nejzazší periferii města, všady setkávali jsme se s planoucími tvářemi, rozzářenými, místy i pohnutím zarosenými zraky. Neznámí lidé na ulici se oslovovali, sdělujíce si zprávu, tiskli si mlčky na platformách vozů elektrické dráhy ruce; v hostinících, jež byly otevřeny, zvláště u "Fleků", "U Šenfloků" a v ostatních pivovarských restauracích tvořily se stojící hloučky, jež o zprávě vyměňovaly své dojmy. Zpráva totiž letem roznesla se Velkou Prahou, rychleji, než dalo se mysliti, jako větrem. Předcházela jdoucího, vítala jej, kamkoli vkročil. Zvonky telefonů zněly jako splašeny. Dojem zřejmě náležel mezi ona silná hnutí, při nichž nedostává se náhle slov; nebylo křiku, nebylo jásotu, ale radost přímo proudila ovzduším. Byla tak silná, že včera večer bylo naprosto zapomenuto všech strastí a starostí. Potuchly jako kouzlem ony každodenní stížnosti na aprovisační potíže, na nedostatky, tísnící život a kalící jeho radosti. Česká Praha volně si oddychla — její srdce prudčeji se roztepalo; a vzpomínka letěla přes širé lány a přes hory, radostna vzpomínka a pozdrav... A cítili jsme opravdu zadostiučinění, že tichá ona radost dovedla se hned v prvé chvíli projeviti tak významně a důstojně. Mezi prvými dotazy dostihla nás také zpráva, že společnost denních hostů na Žofíně z kruhů stoupenců národní strany svobodomyslné věnovala pod dojmem radostné zprávy 250 korun Ústřední Matici Školské..."

To je ovšem zevnější dojem události. Chceme nahlédnout v nitro českého lidu a ujistit se, že amnestie nemohla způsobiti nijaké ochabnutí v našem odboji protirakouskému, stačí čísti a uvážiti slova, jež připojil "Venkov" k svému prohlášení:

"Že amnestie ta jest jen skutkem čistě vladařovým a ne politickým, jest samozřejmo.

Nemá tedy nijakého spojení s vnitřní věcí politickou a nijak netýká se našeho stanoviska vůči rakouským vládám.

Vítáme ji jako velký skutek humanitní, ale při tom ovšem stojíme i nadále na svém programu.

Amnestií tou ucelí se řady naších českých klubů a našeho Svazu, který nyní i dále hájiti bude spravedlivé naše požadavky s touž houževnatostí a touž úspěšnost jako dosud!" (Další část článku byla potlačena censurou.)

Slova tato a zejména prázdné místo za posledními větami mluví jasně, jaká jest situace. Tolik je jisto, že už nepřivede ani surová ruka rakouské policie ani "ruka dítěte, jež jest povoláno, aby jednou řídilo osudy rakouských národů, zbloudilé na pravou cestu." — Č. S.

POLITICKÝ RUCH VE VLASTI.

České noviny v posledních týdnech nelze skoro ani poznati — jak změnil se jejich duch, dosud ...tlačený censurou. Všude cítit ...arní touhy všeho lidu po samostatnosti. Projev českých spisovatelů stal se velikou manifestací celého národa, jakýmsi plebiscitem pro samostatnost. Hlásí se k němu všechny vrstvy od universitních professorů až po davy dělnické. Projev českých dělníků je zároveň důkazem odhodlání českého lidu i život položit za samostatnost.

Professoři právnické fakulty university pražské nabídli národnímu výboru své služby při vypracování podmínek utvoření samostatného státu. Venkovská města i vesnice oznamují souhlas s projevem českých spisovatelů i s ohražením českých poslanců. Ohromné hnutí zachvacuje všechen národ. Každý projev chabosti v národním smýšlení trestá se opovržením vší veřejnosti. Při nedávném jmenování nových členů panské sněmovny biskup Doubrava složil přísahu česky a německy. Za pouhé německé slovo "ich gelobe" biskup Doubrava nebyl zvolen za člena výboru Společnosti Českého Musea, jímž byl po řadu let. Proti poslancům, kteří jsou podezřelí z rakušáctví, zvedá se vlna odporu, tak na př. proti dru. Šmeralovi, jehož vnější postavení v sociálně-demokratické straně je otřeseno. Opozice ve straně sociálně-demokratické, vedená posl. Modráčkem, začne vydávat vlastní časopis. Již dnes prý má na své straně většina dělnictva.

Zároveň s tímto hnutím jeví se snaha zdemokratisovati místní samosprávné instituce, zvláště obecní a městská zastupitelstva na základě všeobecného volebního práva. Svoboda a demokracie jsou základními hesly našeho veřejného života v přítomnosti.

Státoprávní prohlášení českých poslanců je dílem jednání, která se vlekla v Českém Svazu přes dva měsíce. Mnozí poslanci byli pro ostřejší vyslovení požadavku úplné samostatnosti, ale na konec byl přijat umírněný návrh, stylisovaný původně drem. Hrubanem a drem. Šmeralem. Pro požadavek úplné samostatnosti československých zemí vyslovili se zvláště poslanci Prášek (tajný rada), Rychtera, Rydlo, Žáčarský, Zahradník, dr. Franta, Stříbrný, Konečný, Baxa, Exner, Lisý, Slavíček, Haberman a Modráček.

Mladá generace pokroková, sdružená kolem redakce "Klíru" a "Studentské Revue", vydala před zahájením říšské rady prohlášení, ve kterém odmítá říšskou radu a žádá svolání československého sněmu. "Ve vídeňském parlamentu český národ jako samostatný subjekt práva není representován, pokud jde o nejdůležitější otázku, t. j. pokud jde o otázku sebeurčení národa."

Maďarská censura nedovolila otisknouti prohlášení českých poslanců v slovenských listech. Úvodník slovenských "Národních Novin", který oznamoval české prohlášení pro československou samostatnost, byl celý skonfiskován. Ovšem, i tento negativní důkaz potvrzuje slovenský souhlas s česko-slovenským hnutím.

Nejen Maďaři, ale i Němci byli silně překvapeni, až zaraženi českým prohlášením pro samostatnost. Vossische Ztg. káří německé poslance, že v prvé chvíli ani nepochopili dosah českého prohlášení a myslili, že se zde potkávají se starým státoprávním prohlášením, kdežto nové prohlášení české má za základ nejen území, nýbrž národ a proto zahrnuje Čechy i Slováky.

A na všechny tyto projevy, dožadující se svobody, demokracie, sebeurčení národů, odpovídal rakouský předseda ministerstva tím, že rozhodování o osudu národů vyhradil — císaři.

Informace našich listů o zahraničním hnutí je dosti dobrá. Všechny české listy se zájmem otiskují si takové zprávy, jako je následující:

"V článku Worldu, který se zabývá úlohou anglického poselstva v Americe, se poznamenává, že došlo nyní k dohodě o společném postupu k rozkonstituování Rakouska, při němž prý Čechy a Srbsko mají býti samostatné, rak. Sedmihradsko připadnou Rumunům, Bosna a Hercegovina Srbům, Terst a Trentino Italům. Tento program prý poskytuje vyhlídky na trvalý mír a proto bude uznán i nynějším Ruskem."

Zajímavé je představiti, s jakými city čtou se tyto a podobné zprávy našimi lidmi. Také o pobytu prof. Masaryka v Rusku pronikly do českých novin zprávy.

Sebevědomí a jednota, které se projevují ve veřejném životě našeho národa v nynější době, měly by nám býti důstojným příkladem k následování.

Čechoslovák.

TŘI BOJOVNÍCI ŠLI Z TOHOTO DOMU.

Photo by American Press Association

Nová vlajka autorisovaná vládou, kterou oznamují se domovy mužů, kteří slouží zemi v zámoří. Každá hvězda znamená jednoho muže.

Z ČESKÝCH VLASTÍ.

Sycovou kázeň v katolicko-národní straně na Moravě, rušenou poslancem Sevčíkem v brněnském "Hlasu", pokouší se zjednati "králové hradecká Olmova". List uvádí stručný průběh nemilé aféry, zavinění články Sevčíkovými v brněnském "Hlasu", uveřejněnými proti českým stranám pokrokovým a nenávistnými jeho projevy proti Českému Svazu a Národnímu Výboru. Olmova píše: "Jsme Čechy. Čeští katolíci jsou upřímní synové své vlasti a národa, uvítali Svaz radostně a přijali ochotně povinnosti, které jim smlouva ukládá a mezi kterými na prvém místě je bezvýjimečná svornost. Vzněkly-li v "Hlasu" články z trpkých vzpomínek na divoké volební zápasy, pak upřímně prohlašujeme, že katolíci v Čechách strádali také. Nicméně však, kdo mnoho zkouší, učí se sebekázni a musí mnoho zapomínati, zejména v dobách, v nichž běží o budoucnost národa. My v přítomných událostech nevidíme dosud pořád skutečnosti, z nichž snad jedna by byla potírána druhou, nýbrž spatřujeme v nich souvislost, která se projeví také svými účinky, jež jest na zvláštní útěchu českým katolíkům, kteří přece nechtějí se z vlasti vystěhovati a takéž kněžstvo svůj náboženský a poštolát chce nadále vykonávati ve svém národě. Nezavrtávajíce se tedy do svých nejbližších zájmů a chvilkových starostí, zbystřujeme prozíravost, abychom byli připraveni na ... změny, a abychom na toto české do národní svornosti nebyli přezonáni sociálními demokraty. — Kdo čteš, rozuměj!" — Projev tento otiskuje také pražský "Čech" a dodává k článku "Olmovy": "S projevem jejím, jak co do věci, tak i odůvodnění, lze i nám jen plně souhlasiti!"

Emma Destinnová, které rakouská vláda odmítla vystaviti cestovní pas do Ameriky, dlí nyní na svém zámku Stráži u Třebaně. Tam se věnuje nejen svému zamilovanému sportu rybaření, nýbrž ujala se také tamního ochotnického spolku "Tyl". Poslední jeho představení řídila sama. Vybrala k němu hru "Marie a Marta" od Otty Fastera a ujala se režie.

Rekvisice ovsa budou míti na letošní sklizeň značný vliv. Řídké osení pozemků bude míti za následek vypleveni, a plevel bude dusiti obilí. Poměry zásobovací se značně přiostřují. Morava je stále považována za zemi, kde se dějí zázraky. Morava dala již tolik pro armádu, obyvatelstvo a ostatní země, že jistě žádná jiná země v Rakousku tolik nevykonala. A přece ti mudrci v různých žurnálech myslí, že je na Moravě dvojí roční žeň a sklizeň a že zásoby Moravy jsou nevyčerpatelné. Když se musí sahati již na kvotu, která patří zemědělci od 1. července do 15. srpna, pak samy úřady jsou přesvědčeny, že na Moravě již přebytku není. Budeme sčíti mladou jetelinu, budeme ji mlátiti a budeme ji mlíti! — Tak oznamují vídeňské časopisy a obilní ústav vojednává se sukárnami. — Tedy jetelová moučka! Ale nezapomínejte, že na ten mladý jetel čeká netrpělivě náš dobytek, kterému se snížila kvota ovsa, vzaly poslední zbytky krmiv a který má nyní těžce pracovati. President ústředny krmiv, Fritz Mendl, píše články do novin a proto snad nemá kdy obstarávat krmivo pro dobytek. Chtíti moc mléka a odebrati krmivo, to nedokáže ani ten, kdo dělá zázraky. Chtíti tuky a sádlo a vzíti vepřovému dobytku jadrná krmiva — to je přece nevyslitelné! — Chtíti, aby drůbež hodně nesla a vzíti jí zrní — to prostě nejde! Vláda projevila ochotu dáti k disposici na jarní práce hojně vojenských koní, pro něž ovšem sotva bude krmivo, stejně jako pro válečné zajatce a běžence na polní práce jídla, když vojenskými rekvisicemi bylo poslední na moravském venkově odebráno!

— Dr. Vladimír Janků, školdozorce na moravském Slovácku, byl jmenován ředitelem učitelského ústavu v Kroměříži po Josefu Dostálovi, který se stal ředitelem učitelského ústavu v Brně. Janků a učitelský úřad — to je jako kozel v zahradě!

— Právo Lidu v článku ze dne 1. května pod nadpisem "Veřejné mínění nepřátelských zemí o válečných cílech" informuje naši veřejnost takto: "Čelné směrodatné listy anglické zdůrazňují rozdělení Rakouska a přivtělení jihoslovanských a rumunských zemí k Srbsku a Rumunsku. Kromě klerikálních listů je většina francouzského veřejného mínění pro rozdělení Rakouska na podkladě národnostního principu. Italové žádají rozdělení Rakouska tak, by po rozdělení území slovanských, rumunských a italských zbyly samostatné království československé, malý maďarský stát a území velmi skrovné, německé Rakousko."

RADY A POKYNY.

Bolesti v krku léčí spolehlivě citronová šťáva s následujícím příjemným a hojivým nápojem: Do půlcitru vody vytlačí se šťáva z jedl citronu a přidají se dvě až čtyři lžíce tepelého medu. Léčí se také česnekem a to nejlépe česnekovou poděvkou, po česku "vodovkou" čili "ukropem". Upraviti lze ji takto: Rozetře se několik stroužků vedlejší česneku se solí na hustou kaši; je toho asi kávová lžička. Pak se přidá k tomu asi 1 a půl kávové lžičky husího a není-li, aspoň vepřového sádla a na to se vleje talíř vařící vody. Po požití hned, anebo brzy veškeré bolesti v krku zmizí. Na to se musí dlouho do teplé postele ulehnouti a zahřáti a ráno vstává člověk opět zdrav. Mírnější bolení v krku, chraptění, rýmu a kašel z nastuzení, poslouží nejlépe silný odvar salvějový (thé), k němuž se tolik cukru medu přidá, až je odvar sladký, a takéž se k tomu připojí něco máslového octa.

Bolesti krečové. — Tyto natírají se kafrovým lihem (kousek asi jako lískový ořech ve půl pajnta lihu).

Bolesti povrchní. Proti nim osvědčuje se líh z jeleního rohu s dobrým výsledkem. Líh tento kupuje se v lékárně. I praví se též, dáme-li do 1 libry silného lihu ¾ až 1 liben surového uhličitanu amoniatého, dle toho, jak sobě silný líh připraviti chceme. Vše několikrát protřepeme, dobře zátkou uzavřeme a tu potřebě uschováme.

Rýžová omeleta. Zbude-li vám koflík uvařené rýže, smíchejte ji s koflíkem mléka a lžičkou másla a vše dohromady ohřejte. Důkladně promíchejte, až je to hladká, pak přimíchejte tři rozšlehaná vajíčka, sůl a peř dle chuti. Dejte rozpustit lžičku másla do mělké pánve neb kastrolu a když je horké, vlejte směsinu do nádoby, nechte minutu péci, aby na spodu zhnědla, pak postavte do trouby, aby se dopekla, přeložte, dejte na teplý talíř a nesto na stůl.

Dort "Jelly Roll". — Koflík cukru, koflík mouky, tři vejce, tři lžíce sladkého másla, půl lžičky sody do pečiva, rovná lžička vinného kamene (cream of tartar). Rozšlehejte vejce s cukrem, přidej, je mléko, sodu rozpuštěnou v horké vodě, mouku prosátou s vinným kamenem, roztřete tence na vymaštěný pekáč a peďte v horké troubě. Když je dort upečený, vyklopte za horka, rychle potřete hustou pěnou a zatočte do kousku řídké bílé látky (cheese cloth), tak jej nechte až prochladne.

Kuře s citronkou omáčkou. — Kuře se obyčejným způsobem do měkka uduší, pak se vyndá, dá na misku a postaví na teplé místo. Ze lžíce másla a tolikéž mouky udělá se bílá jíška, rozmíchá se s přecezenou šťávou, v níž se kuře dusilo, přicedí se šťáva z půl citronu, přidá se trochu drobně rozsekané citronové kůry a malý kousek cukru, dle libosti bílého vína, svaří se na hladkou omáčku a přileje na rozkrájené kuře.

Dědičnost a nervové napjetí — jsou dva velcí činitelé ve vývoji duševních a nervových chorob. — Kdo si nepřeje, aby se mu nervy porouchaly, tomu lékař dává tyto moudré rady: Neberte si nic příliš k srdci. Nezveličujte si maličkosti. Neopomeňte si náležitě odpočinout. Nejezte přespříliš. Nepracujte příliš těžce. Nesoustřeďujte mysl na jedinou věc. Občas udělejte si vyražení. Varujte se všekré nestřídmosti.

Zápalu plic (pneumonii) předejdete snáze, než myslíte. Změníte-li spodní prádlo letní v zimní, neodkládejte je, nastane-li teplejší počasí. Hleďte k tomu, byste měli suché nohy. Zda prší, neb je vlhkavo, noste gumové přezůvky. Přivykejte chladnu, topte jen když toho nutná potřeba, chraňte se přehřátí bytu a úzkostlivě dbejte provětrávání jej. Nejlepším lékařem a lékem je čerstvý vzduch. — Vyjdete-li z bytu, mějte zapnutý kabát.

Dvorek pro vepřový dobytek je nutný všude, kde se chov provádí účelně a rozumně. Neboť pohyb na čistém vzduchu je vepřům tak potřebný jako píce a nápoj, když chceme z chovu těžit. Za dvorce vepřům hodí se místo suché, nelažinaté zákoutí, proti větru chráněné místo, jež lze střeškou chrániti před úpalem slunečním. Místo se ohradí a stromovím do kola zasíní. Sem tam vbije se silný kůl do země, aby vepři se mohli podle chuti otírat, nesmí scházet nádržka vodní, do níž má voda volný přítok a odtok, aby se vepři podle chuti mohli vykoupat. Občas třeba znečistěnou půdu seškrabat, odstranit, a znovu pískem s hlínou, rumem ze zdiva, popelem kamenouhelným a pod. vysypat. Na zimu se dvorce vystele suchým hnojem slamnatým.

Řádná hnojiště nahradí hospodáři náklad a k tomu ještě do roku zachová nejméně tolik dusíku, kolik rovná se 2—2 metr. centům čilského ledku, a sice tím, že se zlepší jakost hnoje a látky páchavé se upoutají. Zejména dusíčnan amoniatý, který z na obyčejném hnojišti téměř zcela do vzduchu unikl, upoutá se, když pořídíme si hnojiště s nepropustným spodkem a zděnou ohradou. V takovém hnojišti udržíme hnůj stále vlhký a pevně zeelený. Při vyvážení hnoje nejlépe uhnitý spodek necháme netknutý do výše asi 10 cm. A sice proto, že takový hnůj vyvinuje mnoho kyseliny uhličité a ta poutá dusíčnan amoniatý, který vyvinuje se z čerstvě nahromaděného hnoje. Je-li hnojiště chráněno před vyluhováním a spodek nepropustný, hnoj vzdělané, činí roční zisk více než všecek náklad na zařízení takového hnojiště.

Slepice nesou celou zimu, když na chov vybereme kuřata nejlepších nosek, vylíhnutá v březnu a v dubnu. Netřeba vybírat cizích plemen. Naše domácí slepice výborně snášejí, jenom když se řádně krmí, mají účelně zařízený kurník, chráněný před průvanem, teplý a čistý, a vůbec opatrují-li se jak náleží — hlavně před krutými mrazy. —

HOLANDSKÉ LODI, ZADRŽENÉ V PŘÍSTAVIŠTI V NEW YORKU.

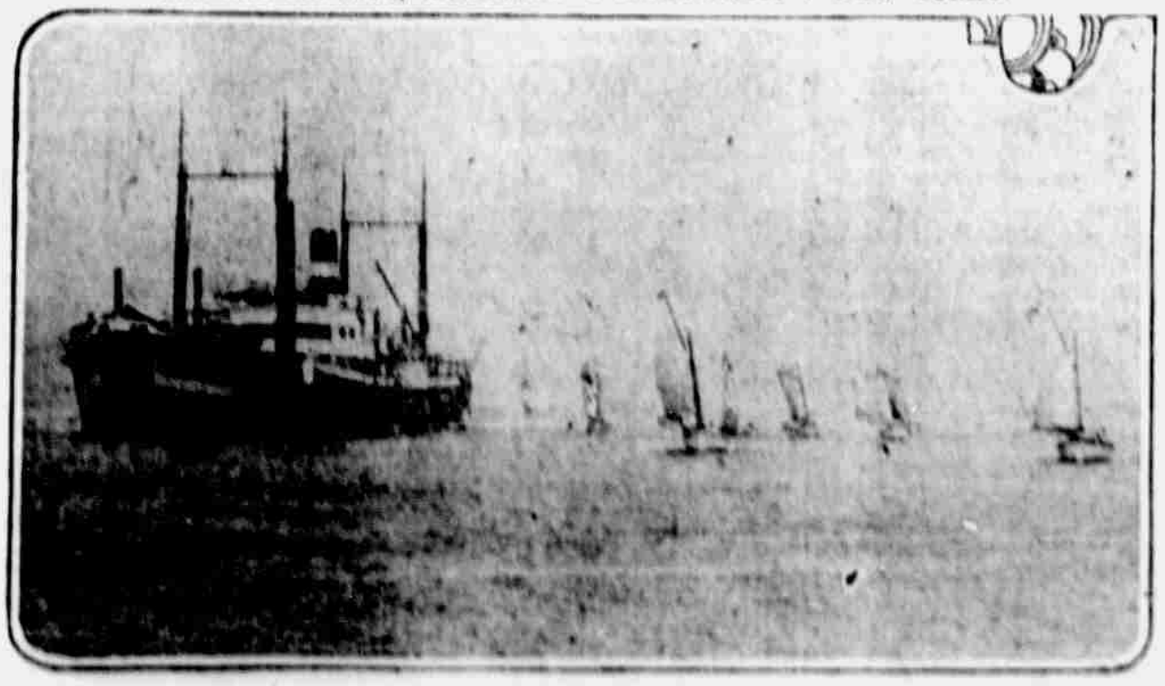

Na šedesát holandských lodí obchodních zadrženo bylo v přístavišti v New Yorku v důsledku presidentova zákazu vývozu potravin ze země. Některým bylo dovoleno v poslední době naložiti náklad pšenice. Na obrázku našem spatřujeme jednu takovou holandskou loď.